

{ asteari zeharka begira } **Mikel Zubimendi Berastegi**

Herri ezberdina bagara, apustu ezberdina behar da

Bost egun barru greba orokorra deitua dago Euskal Herrian. Irakurri dudanez, duintasuna eskatzen da: lan, pentsio eta bizitzeko duintasuna. Berria da planteamendua, ezohikoa. Aitortu behar dut: «duintasuna» politikaren edo protesta-aren erroan jartzen denean, normalean ez da gauza onik ateratzen. Ez dira duintasun neurgailuak ezagutzen, ez dago duintasunaren neurri unibertsalik, baina tira, nire arazoa izango da. Agian politika moderno eta fluidoek bandera horiek (duin, zintzo...) astindu behar dituzte. Klase sozialetan oinarritutako lubaki gerren garaia joanda egongo da, betiko agian. Aliantza, ideia eta sinesgarritasun publikoan metaketa berriak behar dira, bai, eta horri erantzutera etorriko da greba, agian. Baina bat egingo dut deialdiarekin, duintasunagatik baino gehiago, beste arrazoi batzuegatik.

Greba orokorrak, niretzat, kontra egiteko bezainbeste proposamenak egiteko izan behar du. Euskal gizarteari egokitutako eta hura zerbitzatuko duen ekonomia baten alde, eta ez ekonomiaren mendeko den euskal gizartearen alde. Herri ezberdina bagara, apustu ezberdina behar dugu, orain arteko politikekin ezin delako emaitza ezberdinik espero. Eztabaida ekonomikoa ez delako ñabardura txikien auzi batera mugatzen, ekonomia berri bat Euskal Herriarentzat ez delako, inondik inora, fantasia idealista hutsa.

Kontrarioak, normala denez, kontrako giroa sortzen ari dira, beti, indarrean dagoena egin daitekeen politika errealista bakarra dela erantsiz; esango dute dagoena edo kaosa, beste alternatibarik ez dagoela, pankarta atzean dabilzanek ez daukatela maila ekonomiaz hitz egiteko, eta are gutxiago erabakitzeke, eta abar.

Azken hamarkadetan, oro har, ezkerak ekonomiari forma berri bat eman nahi izan dionean zergen bitartez –irabazietan zentratuz, botere ekonomikoaren kon-

tzentrazioaren beste forma batzuetan baino gehiago– eta nazionalizazioen bitartez –askotan sektore pribatuko elite baten kudeaketa instituzioek hautatutako beste batengatik aldatuz– saiatu da. Mugatuak, petatxatuak diren interbentzioekin. Behar eta egin beharrekoak, baina, sistemikoagoak, iraunkoragoak diren aldaketekin etorri behar du nahitaez.

Berrikuntza ezinbestekoa da. Modernizazioa. Ekonomia berri bat behar da, justuagoa, barneratzaileagoa, gizartearekiko eta planetarekiko hain suntsitzaileragoa izango ez dena. Ekonomia berria bezala, gure herriaren oinarri nazional eta komunitarioen inguruan eraikitako gobernantza berria behar da.

Nola gertatuko da eraldaketa hori? Iraultzaren bitartez? Greba orokor mugagabearekin? Zalantzakoa da. Protesta beharko da, diskurtso alternatiboa, inda-

Protesta, diskurtso alternatiboa, egungo eredu ekonomikoaren eraginkortasuna zalantzan jartzen duen praxia beharko dira, Baina hori, asko izanda ere, ez da aski izango

rrean dagoen eredu ekonomikoaren eraginkortasuna zalantzan jartzen duen praxia, bai. Eta Euskal Herrian horretarako badugu abiapuntu aski interesgarria, urtarilaren 30ean berriz ere, beste behin, ikusiko denez. Eta gainera, badugu enpresa esperientzia eta lan kultura oparoa. Askia agian ez, baina asko da hori.

Euskal eredu sozial, produktibo, kultural aurreratu behar dugu. Euskal jendetik eta euskal jendearentzat. Munduko esperientzia aurreratuenekin konektatua. Gauden lekutik merezi dugun lekura abiatu ahal izateko. Ñabarduretan kateatzeke, alternatiboa den benetako ekonomia eta politika baten inguruan herri hau berriz ardazteko. •